

1 Skolen må tilbake til røttene

2 Høyre ønsker en skole med muligheter for alle. Skolen skal gi gode grunnleggende
3 ferdigheter, utjevne sosiale forskjeller, bygge felles verdier i samfunnet, og forberede
4 elevene på livet.

5 Det klarer ikke dagens skole godt nok. Elevenes læringsresultater faller, og lærere
6 merker at undervisning som fungerte tidligere, nå er for krevende for elevene. Mange
7 elever opplever at matematikkstykkene er for vanskelige, tekstene for lange, og elever
8 kjeder seg raskere. Flere sliter med lesing og regning.

9 Samtidig forsvinner verdifulle minutter fra hver time på grunn av bråk og støy. Mobbing
10 og fravær øker, og familiebakgrunn betyr for mye for om elevene lykkes.

11 Elevgruppen er mer sammensatt enn før, og behovet for tilpasset opplæring er større.
12 Likevel mangler mange lærere og skoleledere tid, støtte og ressurser til å følge opp den
13 enkelte elev. Høyre er bekymret for at hjelpen ofte kommer for sent, og at elever i
14 mellomtiden mister mestringsfølelse og tro på seg selv.

15 Lærere står mer alene i et mangfoldig klasserom uten nok autoritet og uten verktøyene
16 som trengs for å holde ro og orden. Samtidig bruker skoleledere mye tid på
17 administrasjon, slik at det blir for lite tid til pedagogisk ledelse.

18 Det skyldes at kampen om ressurser, kompetanse og folk i kommune-Norge øker, og at
19 skolen har fått flere oppgaver og ansvar. Det er mer juss, individuelle rettigheter og
20 byråkrati som tar tid fra kjerneoppgavene til skolen. Samtidig er det store
21 kvalitetsforskjeller mellom og innad i skoler, kommuner og fylker.

22 Høyre vil særlig peke på fem store utfordringer som skolen må håndtere:

- 23 1. Elevgruppen er mer mangfoldig, med større behov for tilpasset opplæring og
24 individuelt tilrettelagt opplæring.
- 25 2. Store teknologiske endringer utfordrer skolens arbeidsmåter, skaper digitale
26 distraksjoner og øker presset på konsentrasjonsevne og sannhet.
- 27 3. Det er flere elever med manglende motivasjon, og mer bråk, uro og fravær i
28 skolen.
- 29 4. Det er mer byråkrati i skolen, i en tid der presset på kompetanse og rekruttering
30 øker.
- 31 5. Det er et sprik mellom det elevene lærer, og det samfunnet og arbeidslivet
32 trenger.

33 Høyre mener skolen skal være en positiv motvekt til disse utviklingstrekkene.

- 34 Skolen må tilbake til røttene. Alle skal lære å lese, skrive og regne godt, med fysiske
35 lærebøker. Elevene skal trene på utholdenhet og oppleve flere mestringsøyeblikk.
36 Læreren skal være sjefen i klasserommet, og ha tid til skolens kjerneoppgave, som er
37 undervisning.
- 38 Skolen skal prioritere det viktigste først: Fellesskap, tro på egen mestring, utholdenhet
39 og grunnleggende ferdigheter.

Utfordring 1: Elevgruppen er mer mangfoldig med større behov for tilpasset opplæring

Mange klasser har flere elever som strever med språk, grunnleggende ferdigheter, atferd, eller har særskilte behov. Flere unge har psykiske og fysiske helseutfordringer, med ulike diagnoser. Samtidig har flere elever innvandrerbakgrunn, og en del av disse starter på skolen med svake norskferdigheter.

En mer mangfoldig elevgruppe øker behovet for tilpasset opplæring og utfordrer ressursene og kompetansen i skolen. Derfor må vi våge å tenke nytt om organisering av skoleløp og undervisning. Elever er ulike og lærer på ulike måter. Både de som sliter, og de som trenger større utfordringer må, få bedre hjelp.

Høyre mener god og fleksibel bruk av lærerressurser, smågrupper, nivådeling og intensivundervisning vil redusere behovet for individuelt tilrettelagt opplæring. Støttesystemene (PPT, skolehelse, barnevern osv.) må være bedre samordnet og tettere på skolen. Kvalifiserte ansatte og spesialpedagoger må være en fleksibel støtte i klasserommet – ikke bundet til utredninger og rapportskriving.

Høyre vil:

- Prioritere grunnleggende lese-, skrive- og regneopplæring i alle fag fra dag én.
- Ha flere tverrfaglige team i skolen, slik at elevene får støtte og lærerne kan fokusere mer på undervisning.
- Endre opplæringsloven slik at fleksibel nivådeling skal tas i bruk i avgrensede perioder for å oppfylle kravet til tilpasset opplæring.
- Innføre intensivopplæring i lesing og regning i overgangene mellom småtrinn, ungdomstrinn og videregående.
- Innføre bedre obligatoriske kartleggingsprøver på 1-3. trinn, og tydeliggjør skolens plikt til å gi intensivundervisning til elevene under kritisk grense i lesing og regning.
- Beholde og forbedre nasjonale prøver, og innføre en nasjonal prøve i skriving.
- At alle barnehager skal ha tilgang på spesialpedagog for å kunne sette inn nødvendige tiltak tidlig.
- Endre regelverk og praksis slik at PPT og spesialpedagogiske ressurser brukes mer til tilrettelegging og støtte i den ordinære undervisningen, og i mindre grad bindes opp til sakkyndige vurderinger og oppfølging av individuelle vedtak.
- Beholde sidemålsundervisningen, men uten karakter, for å gi elevene bedre forutsetninger for mestring i ett skriftspråk.

- 74 • Innføre fritt nivåvalg i flere fag i videregående skole.
- 75 • Utrede tilpassede tilbud for elever som får tilbud om individuelt tilrettelagt
- 76 opplæring (ITO) og som har svært begrenset eller ingen utbytte av ordinær
- 77 opplæring.
- 78 • Styrke rådgivningen gjennom hele utdanningsløpet og koble det tettere til
- 79 arbeidslivet, slik at elevene får innsikt i karriere- og utdanningsmuligheter og kan
- 80 gjøre velinformerte valg mellom yrkesfag og studiespesialisering.
- 81 • Gi kommunene større handlingsrom i opplæringsloven til å tilby elever med store
- 82 og sammensatte hjelpebehov skoleplass ved egnet skole i nærområdet.
- 83 • Redusere omfanget av enkeltvedtak i skolen. Legge til rette for mer bruk av felles
- 84 undervisning av elever med sammenfallende oppfølgingsbehov for å sikre et
- 85 inkluderende læringsmiljø og at ressurser kan brukes effektivt.

86 *Endre barnehage- og skoleløpet*

87 Høyre vil:

- 88 • Fjerne kravet om sakkyndig vurdering for utsatt skolestart slik at beslutningen
- 89 flyttes nærmere familier og barnehager, og blir mer vanlig å velge.
- 90 • Beholde dagens timetall på småtrinnet, og ikke utvide skoledagen eller erstatte
- 91 skoletid med SFO-tid.
- 92 • Erstatte timer i enkelte fag på 1.-2. trinn med lekbasert lese- og skriveopplæring
- 93 og fysisk aktivitet med kvalifiserte lærere.
- 94 • Innføre obligatoriske innføringsfag i norsk og matematikk for elever som starter i
- 95 VG1 med svake karakterer i de fagene. Elevene må bestå før de får ordinær
- 96 opplæring i norsk og matematikk.
- 97 • Pålegge oppfølging og faglige tiltak for skoler, kommuner og fylker med svake
- 98 resultater over tid.
- 99 • Koble inn oppfølgingstjenesten (OT) allerede på ungdomsskolen for å bedre å
- 100 fange opp elever som står i fare for å droppe ut.
- 101 • Innføre systematisk bruk av lekbaserte læringsaktiviteter noen timer for de eldste
- 102 barnehagebarna som del av rammeplanen.

103 *Mer mestring og flere alternative klasserom*

104 Mange elever har mistet motivasjonen og opplever at klasserommet ikke er noe sted for
105 dem. Høyre mener skolen må bli mer variert, praktisk og mestringsorientert. Det krever
106 kompetanse, godt utstyr og egnede læringslokaler.

107 Samtidig bør gode alternative opplæringsarenaer og skolesupplerende tilbud
108 (“alternative klasserom”) bli en naturlig del av skoleløpet, særlig på det sårbare
109 ungdomstrinnet. Det kan være opplæring i verksted, på gård, eller i bedrift, noen dager i
110 uken eller uker i året.

111 I samarbeid med ideelle aktører, næringsliv og kommuner vil Høyre at flere elever skal få
112 delta på en alternativ arena. Tilbudet skal ikke bare være for elever med vedtak fra PPT,
113 men et kvalitetssikret tilbud for elever som trenger motivasjonsløft og mer praktisk
114 undervisning i kortere perioder.

115 Høyre vil:

- 116 • Rulle ut “alternative klasserom” som et nasjonalt landsdekkende tilbud for elever
117 på ungdomsskolen, i samarbeid med private og ideelle aktører.
- 118 • Fjerne kravet om sakkyndig vurdering og vedtak for å bruke alternative
119 opplæringsarenaer.
- 120 • Styrke elevenes motivasjon, mestring og skolens felles verdier ved å løfte frem de
121 praktiske og estetiske fagene.

122 *Bedre integrering og opplæring i levekårsutsatte områder*

123 I et mer mangfoldig og polarisert samfunn må skolen fungere som et samfunnslim, og
124 sikre kunnskap, felles verdier og norsk kultur. Høyre er bekymret for at flere elever i
125 levekårsutsatte områder sliter med lesing og regning, og trenger særskilt norskopplæring
126 og tilpasset støtte i opplæringen.

127 Barnehage og skole er våre viktigste integreringsarenaer. Språk, grunnleggende
128 ferdigheter og deltakelse i barnehage er avgjørende. Samtidig må vi unngå opphoping av
129 sosiale problemer. Det fordrer en strengere innvandringspolitikk, strengere krav til
130 bosetting av flyktninger, variert boligbygging for å unngå segregerte boområder, og krav
131 om å delta i arbeidslivet og lære norsk.

132 En del innvandrere har bakgrunn fra kulturer med lavere tillit til myndighetene, og den
133 holdningen kan overføres til barna. Derfor må skole-hjem-samarbeidet styrkes, og det
134 må stilles tydelige krav.

135 Høyre vil:

- 136 • Innføre obligatorisk barnehage året før skolestart for barn med svake
137 språkferdigheter.
- 138 • At barns språkferdigheter skal kartlegges og følges opp i barnehagen i god tid før
139 skolestart.
- 140 • Ha en tydeligere norsk forankring i skolen gjennom å etablere felles innholdslistor
141 over temaer som undervises i fag som norsk, musikk og samfunnsfag.

- 142 • Innføre én uke sommerskole i lesing og regning i levekårsutsatte områder.
143 Ordningen skal basere seg på automatisk innmelding og aktiv utmelding.
- 144 • Lage en egen etter- og videreutdanning for skoleledere i utsatte områder, og tilby
145 skoleledere høyere lønn for å arbeide på utsatte skoler.
- 146 • Ha forsøk med økt rekruttering av lærere og barnehagelærere til levekårsutsatte
147 områder, for eksempel ved sletting av studiegjeld, økt kontaktlærertilskudd eller
148 økt lønn mot mer arbeidstid på skolen.
- 149 • Målrette rekruttering av menn med minoritetsbakgrunn til pedagogiske
150 utdanninger i levekårsutsatte områder.
- 151 • At skolen ikke skal måtte tilrettelegge for religiøs tilbedelse i skoletiden.
- 152 • Sørge for at all undervisning, inkludert svømmeundervisning og leirskoletilbud, er
153 kjønnsnøytralt, med mindre pedagogiske hensyn taler for noe annet.
- 154 • Stille krav til tilstrekkelige norskkunnskaper hos alle ansatte i barnehage og skole,
155 på linje med helsepersonell, fordi god språkforståelse er avgjørende for
156 undervisningskvalitet, samarbeid med foreldre og elevenes læring.
- 157

Utfordring 2: Store teknologiske endringer, digitale distraksjoner og press på konsentrasjon og sannhet

Barn og unges hverdag har endret seg. Halvparten av 9-åringer er på sosiale medier, og en typisk 13-åring har skjermtid på 4-5 timer om dagen. Digitale plattformer er ofte designet for å fange oppmerksomhet, og kan over tid svekke konsentrasjon og utholdenhet. Barn og unge er også mer stillesittende enn tidligere, og flere bruker kunstig intelligens som snarvei uten å lære seg det grunnleggende og uten å reflektere over konsekvensene for egen læring.

Konsekvensen merkes i skolen: Elever strever med å lese lengre tekster, færre leser hjemme og lesegleden går ned. Flere elever kjeder seg mer, og mangler utholdenhet og mestringstro. Det svekker læring, adferd og motivasjon.

Høyre mener at skolen skal dyrke ferdigheter som algoritmer ikke trener barna i. Skolen må være en motvekt som gir ro, utholdenhet, faktakunnskaper og evnen til å skille sant fra usant.

Skolehverdagen må bli mer variert, praktisk, med flere mestringsopplevelser og mer fysisk aktivitet. Skjermtid må erstattes med mer lesetid og skriveid på skolen, med flere fysiske bøker og penn og papir - uten digitale distraksjoner. Samtidig må elevene trene mer i sosiale og emosjonelle ferdigheter, særlig evnen til utholdenhet og konsentrasjon. Til tross for omfattende digitalisering i skolen, har norske elever svak digital kompetanse. Høyre vil tenke nytt om hva «digitale ferdigheter» betyr. I et digitalt samfunn er elevene enda mer avhengig av å lære det grunnleggende: At de kan lese, skrive og regne, at de kan tenke kritisk, og at de har utholdenhet og konsentrasjon. Det må alle elever mestre for å bruke og forstå digital teknologi på en god måte.

Det skal være en streng praksis og føre-var-holdning knyttet til skjermbruk i grunnskole, særlig på småtrinnet. Skolen må samtidig på høyere trinn lære elevene digital dømmekraft og ansvarlig og god bruk av digitale verktøy og kunstig intelligens – slik at de er rustet for et digitalisert arbeidsliv og et samfunn med store teknologibehov. Det må være en god balanse mellom digitale læremidler og fysiske bøker.

Høyre vil:

- Erstatte digitale ferdigheter med konsentrasjon og utholdenhet som grunnleggende ferdighet. Opplæring i digital teknologi må forankres i tydelige og aldersbestemte kompetansemål.
- At elevene skal trene mer på utholdenhet, for eksempel ved å lese lengre tekster på papir, begrense bruken av skjerm, skrive mer med penn og papir og ha flere oppgaver som krever fordypning.
- Ha en mobilfri grunnskole og mobilfri undervisning i hele skoleløpet.

- 194 • Sikre fysiske læremidler og kvalitetssikrede lærebøker gjennom hele skoleløpet.
195 Fysiske læremidler skal være et reelt valg for lærerne.
- 196 • Sørge for at alle skoler har et trygt og effektivt filter på skolens digitale verktøy slik
197 at elever ikke utsettes for skadelig og uønsket innhold.
- 198 • Redusere skjermtid i grunnskolen, særlig de første fire årene. Digitale læremidler
199 skal kun brukes der det har en klar læringseffekt.
- 200 • At spisepausen skal være skjermfri, der det ikke er pedagogisk begrunnet.
- 201 • Satse på skolebibliotek, og frigjøre tid i timeplanen for å lese mer på skolen med
202 fysiske bøker.
- 203 • Innføre minst en halv time fysisk aktivitet hver dag på ungdomstrinnet.
- 204 • Sikre at kunstig intelligens blir en del av elevenes grunnleggende digitale
205 kompetanse, med forståelse for hvordan teknologien fungerer, etiske
206 problemstillinger og kritisk bruk i læringsarbeidet. Styrke elever, studenter og
207 læreres kompetanse i ansvarlig bruk av KI.
- 208 • Sikre vurderingsformer uten hjelpemidler der det er nødvendig, og ta i bruk
209 tekniske løsninger som hindrer bruk av KI til juks.
- 210 • Sikre digitale læringsressurser og kompenserende verktøy for elever med behov.

211 *Tydeligere og mer konkrete læreplaner*

212 Fagfornyelsen var en viktig læreplanreform med stor oppslutning, men evalueringer viser
213 behov for justering. Læreplanen er ikke tilstrekkelig tydelig på hva elevene skal lære når,
214 og sier for lite om elevenes progresjon. Det er ikke mulig for elever å «drøfte» eller
215 «utforske» uten å ha grunnleggende kunnskap. Det er demotiverende for elever at til og
216 med matematikkfaget krever skriftlige drøftelser, ikke regning.

217 Høyre vil løfte frem betydningen av faktakunnskap i en mer polarisert verden, og sikre at
218 elevene må oppleve flere konkrete mestringsøyeblikk i fagene. Læreplanene må bidra til
219 det.

220 Høyre vil:

- 221 • Innføre tydeligere kunnskapsmål i læreplanene om hva elevene skal lære i hvert
222 fag på de ulike trinnene, slik at progresjon kan følges og feires.
- 223 • Endre læreplaner og eksamen slik at matematikk igjen blir et regnefag, ikke et
224 lese- og drøftefag.
- 225 • Evaluere leseopplæringen i skolen for å sikre bruk av de beste metodene.

Vedtatt storresolusjon på Høyres landsmøte 2026 – Skole

- 226 • At elever på ungdomsskole og videregående skole skal få tallkarakter ved større
227 vurderinger dersom de ber om det.
- 228 • At ønsker for hva og hvor mye skolen skal inneholde, ikke skal gå på bekostning av
229 elevers kunnskap i kjerneemnene.

230 **Utfordring 3: Mindre motiverte elever, og mer bråk, mobbing og fravær**

231 Læreren skal være sjef i klasserommet. Mange lærere opplever mindre respekt og flere
232 krav fra elever, foreldre og samfunnet. Denne utviklingen vil Høyre snu.

233 Lærere skal kunne ta opp vanskelige temaer og korrigere uønsket atferd hos elever uten
234 frykt for personalsak eller mediestorm. Lærere med autoritet, gode relasjoner og klare
235 regler, skaper en forutsigbar, trygg og inkluderende skole.

236 I stedet for at barna skal introduseres for fellesskapet og lære personlig ansvar, er flere
237 foreldre blitt opptatt av at skolen skal rydde bort hindre for deres eget barn. Høyre mener
238 at foreldrene har ansvaret for oppdragelsen, ikke skolen.

239 Høyre vil:

240 • At alle skoler lager konkrete foreldreregler som tydeliggjør hvilke forventninger
241 skolen har til foreldre og hva foreldre kan forvente av skolen.

242 • At skolene har tydelige ordensregler med en plan for hvilke konsekvenser det har,
243 dersom man bryter reglene.

244 • Ha systematisk bruk av elevsamtaler for å bedre skolemiljøet.

245 *Mer disiplin og ro*

246 Høyre mener det er viktig at elever får opplæring i klasserommet og møtes med høye
247 forventninger. Skolen skal inkludere alle, også de som utfordrer skolesystemet. Klare
248 rammer, trygge relasjoner og god undervisning er det viktigste for å redusere utfordrende
249 atferd. Mange elever som tester grenser, ber egentlig om å bli sett og anerkjent.

250 Samtidig kan ikke noen få elever få ødelegge læringsmiljøet for resten av klassen. Det
251 trengs gode og praktiske løsninger som balanserer elevens og fellesskapets rettigheter.
252 Klasserommet skal ha plass til alle elever, men ikke all oppførsel. Å stille krav og sette
253 grenser er å bry seg om elevene.

254 Flere skoler bruker midlertidig pause fra læringssituasjonen (såkalt «timeout») for elever
255 som bryter skoleregler. Elever tas ut av klasserommet i en kort periode i løpet av
256 skoledagen, får oppfølging av en kvalifisert og trygg voksen før de hentes inn igjen i
257 læringsmiljøet. Denne modellen vil Høyre spre, særlig på ungdomstrinnet. På den måten
258 markeres grenser uten at elevene skyves permanent ut av fellesskapet.

259 Samtidig mener Høyre at terskelen for bortvisning må senkes i videregående skole, og at
260 det må etableres akutt-team som kan bistå i akutte konfliktsituasjoner med vold og
261 trusler.

262 Høyre mener det er viktig å bruke ulike tiltak avhengig av elevenes alder og årsak til
263 adferden.

264 Høyre vil:

265 Ha midlertidig pause fra læringssituasjonen som en konsekvens i skolen dersom
266 elever bryter skoleregler og forstyrrer undervisningen.

267 • Etablere akutt-team som skal bistå grunnskoler og videregående skoler med å
268 håndtere elever ved akutt konfliktsituasjon med vold og trusler.

269 • At en elev får opplæring utenfor skolen i en periode dersom de har utsatt andre
270 for vold eller trusler, eller det er uforsvarlig at de kommer på skolen - uten krav til
271 samtykke fra foreldre eller eleven. Det må også tas hensyn til medelevers og
272 lærernes trygghet.

273 • Senke terskelen skoleeier har til å bruke tvungent skolebytte på ungdomsskolen
274 og i videregående, samt bortvisning for resten av skoleåret for videregående
275 elever - dersom de begår kriminalitet og/eller skaper et utrygt læringsmiljø.
276 Skoleleder skal få rett til å bortvise i en lengre periode enn i dag.

277 • Innføre tilpassede studieløp i videregående for elever registrert hos politiet.

278 • Gjøre det mulig å dele betydelig mer informasjon om elever mellom grunnskole
279 og videregående skole, og mellom politi, skole, helsetjenester og barnevern.

280 • Oppfordre til hilserutiner i skolen.

281 *Krafttak mot fravær*

282 Læring forutsetter at elevene er på skolen. Det må stilles tydelige krav til tilstedeværelse
283 i videregående opplæring gjennom en fraværgrense. Regelverket må være enkelt og
284 rettferdig. Elevene skal ikke straffes urimelig for nødvendig fravær og lærernes tid skal
285 brukes på undervisning fremfor unødvendig administrasjon.

286 Høyre vil:

287 • Ha en streng, men rettferdig fraværgrense i videregående og bedre systemer for
288 fraværsoppfølging i grunnskolen fra 1. trinn.

289 • Varsle foresatte på SMS eller i app ved alt fravær.

290 • Innføre et nasjonalt fraværsregister for å støtte skoler og kommuner med høyt
291 fravær.

292 • Satse på fraværsteam og skoleloser som forebygger fravær og følger opp elever
293 med ufrivillig skolefravær.

294 **Utfordring 4: Mer byråkrati - press på rekruttering og kompetanse**

295 I en tid med større kamp om ressurser og arbeidskraft, vil Høyre fortsatt prioritere
296 kompetanse, ledelse og rekruttering. Målet er at alle lærere skal være faglig oppdatert og
297 arbeide sammen i sterke profesjonsfellesskap. God skoleledelse er avgjørende for
298 kvalitet i skolen. Høyre vil gi skoleledere større handlefrihet og tid til å drive pedagogisk
299 ledelse i stedet for brannslukking, og bedre støtte fra profesjonelle skoleeiere.

300 Mange lærere opplever overgangen fra lærerutdanning til skolehverdag som brutal. Det
301 er behov for å evaluere om studentene blir forberedt på dagens klasserom, og om
302 metodene som det undervises i lærerutdanningene er tilstrekkelig evidens- og
303 forskningsbasert.

304 Høyre vil:

- 305 • Ha opptakskrav til lærerutdanningen, prioritere videreutdanning av lærere, og ha
306 kompetansekrav for lærere i norsk, matematikk, engelsk og naturfag.
- 307 • Styrke ordningen med skreddersydde studier som hjelper flere med å fullføre
308 tidligere påbegynt lærerutdanning.
- 309 • Vurdere gjeldsslette eller høyere lønn for realfagslærere og yrkesfaglærere i
310 områder som sliter med rekruttering.
- 311 • Gi skoleledere og skoleeiere etter- og videreutdanning i ledelse.
- 312 • Innføre en ordning der fagpersoner fra arbeidslivet kan bidra i
313 realfagsundervisningen.
- 314 • Etablere nye karriereveier for lærerne, slik som lærerspesialister.
- 315 • Sette ned en ekspertkommisjon som skal gjennomgå kvalitet og relevans i
316 lærerutdanningene.
- 317 • Vurdere å innføre arbeidsplassbasert lærerutdanning (ALU), slik at ufaglærte som
318 jobber i skolen kan ta lærerutdanning samtidig som de jobber i skolen.
- 319 • Videreføre en bemanningsnorm og pedagognorm i barnehage, men vurdere
320 endringer som gir kommuner større mulighet til å ta i bruk ulik barnefaglig
321 kompetanse og mer fleksibilitet til å prioritere ressurser der det trengs mest
- 322 • Endre lærernormen slik at den blir mer fleksibel, for eksempel flytte den til
323 kommunenivå.

324 *Frigjøre tid til undervisning med mindre skolebyråkrati*

325 Skolen og barnehagen kan ikke løse alle samfunnsutfordringer. Over tid har skole- og
326 barnehagesektoren fått flere oppgaver og mer rapportering, noe som flytter tid og

327 ressurser bort fra kjerneoppgavene – tid med barn og elever. Høyre vil redusere unødig
328 byråkrati i begge sektorene, og sørge for at kompetansen brukes nær barna.

329 Når ressursene er begrenset, må staten redusere krav, rapportering og dokumentasjon
330 som ikke direkte bidrar til bedre undervisning. Skolen skal styres gjennom tillit,
331 profesjonsansvar og klare mål, ikke stadig flere kontrollmekanismer.

332 Høyre vil:

- 333 • Ha en kritisk gjennomgang av Statsforvalteren for å sikre mer veiledning og
334 bistand rettet mot læringsmiljø og faglig innhold, fremfor tilsyn og oppfølging av
335 dokumentasjonskrav og individuelle saker
- 336 • Gjennomgå krav til skolene som øker rapportering og byråkrati, og gjør en
337 vurdering av omfanget av individuelle rettigheter. Målet er å frigjøre tid og
338 ressurser til å styrke læringsmiljøet, og ha en realistisk mulighet til å oppfylle
339 skolens plikter og elevenes rett til tilpasset undervisning.
- 340 • Rydde opp i mylderet av kompetansepakker og veiledere, og gi lærerne “én-dør-
341 inn” til konkrete undervisningsopplegg basert på evidens og forskning.
- 342 • Identifisere oppgaver som kan gjøres av ansatte uten pedagogisk utdanning, for å
343 avlaste barnehage- og skolepersonale og gi flere innpass i arbeidslivet.
- 344 • Etablere en digital elevmappe som følger eleven gjennom skoleløpet og kan deles
345 på tvers av tjenester.
- 346 • Ha kritisk gjennomgang av Utdanningsdirektoratet for å redusere unødvendig
347 ressursbruk, sikre at de arbeider tilstrekkelig forskningsbasert og gir bedre støtte
348 til lærere og skoleledere enn i dag.

349

Utfordring 5: Et sprik mellom det elevene lærer, og hva samfunnet og arbeidslivet trenger

Bedrifter sliter med å få tak i folk med riktig kompetanse, mens fagskoler, universiteter og høyskoler opplever at studenter ikke er studieforberedt. Høyre mener skolen må prioritere å gi elever den kompetansen arbeidslivet og samfunnet trenger, og sikre at flere fullfører videregående skole. Gjennom mange år har gjennomføringen på yrkesfag ligget lavt. Av hensyn til den enkelte elev og samfunnets behov kan vi ikke lenger akseptere at en så stor andel ikke fullfører et påbegynt utdanningsløp. Gjennom satsing i hele skoleløpet skal vi sikre at flere unge gjennomfører videregående skole. Det er særlig viktig når elevtallet synker i flere kommuner og fylker.

Høyre er særlig bekymret for at det er kraftig fall i elevers kunnskaper i realfag, og at langt færre velger å fordype seg i realfag.

Høyre vil:

- Dimensjonere tilbudet i videregående utdanning mer etter arbeidslivets behov.
- Legge om yrkesfag på videregående skole etter tysk modell, hvor elever fra første år har store deler av opplæringen ute i bedrift.
- Gjennomgå valgfagene i ungdomsskole og de valgfrie programfagene i videregående opplæring for å sikre kvalitet og relevans for arbeidslivet og samfunnet.
- Gi elever på studiespesialiserende mulighet til å gå over til yrkesfag ved å tilby yrkesfaglig opphenting i flere fylkeskommuner.
- Lage en 10-årig realfagsstrategi for å løfte elevenes ferdigheter og rekruttering til realfag.
- Etablere søkbare alternative opplæringsmodeller i bedrift, med pedagogisk støtte fra skole, der det ikke er grunnlag for å opprette ordinære tilbud i videregående opplæring.
- I større grad innrette språkopplæringen i skolen etter arbeidslivets behov.
- Sikre at elever som må bo på hybel for videregående skole eller lærlingetid har trygge og gode boforhold, og at hybelhus likestilles med studentboliger for statlig finansiering gjennom Husbanken.